

MĂSURI DE SPRIJINIRE A INVESTIȚIILOR ADMINISTRATE DE MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

Bianca Andreea ROȘU – Expert superior
Mihaela Magdalena DRAGNEA – Consilier superior
 Direcția Generală Ajutor de Stat
 Ministerul Finanțelor Publice

I. Scheme de ajutor de stat după aderarea României la Uniunea Europeană

La 1 ianuarie 2007 când a devenit stat membru al Uniunii Europene, România a fost în imposibilitatea de a mai acorda ajutor de stat, actele normative existente prin care se instituiau scheme fiind considerate de forumul comunitar ca incompatibile cu legislația europeană. La acea dată, România devenise o atracție pentru investițiile străine datorită avantajelor conferite de statutul de stat membru, dar nu dispunea de instrumente pentru atragerea acestor investiții. Soluția pentru rezolvarea acestei probleme consta în adoptarea unei legislații noi privind ajutorul de stat, compatibilă cu legislația comunitară în acest domeniu.

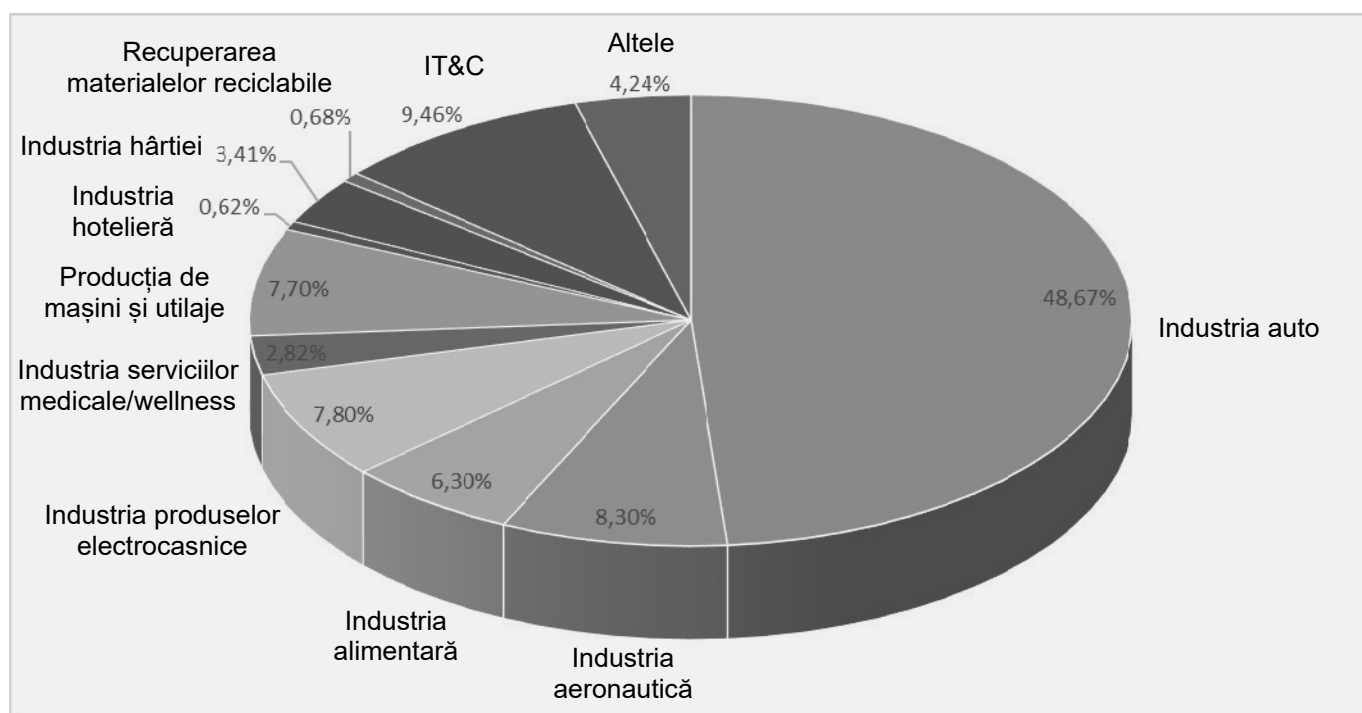
Ministerul Finanțelor Publice a fost prima instituție care, începând cu anul 2007, a aplicat o schemă de ajutor de stat având ca obiectiv dezvoltarea regională prin stimularea investițiilor. Ulterior, Ministerul Finanțelor Publice a elaborat și aplicat și alte scheme având ca scop atragerea de investiții și crearea de noi locuri de muncă. În tabelul următor sunt prezentate schemele administrate de Ministerul Finanțelor Publice din anul 2007 până în prezent, precum și stadiul acestora.

Act normativ	Denumire schemă	Obiectul finanțării cu ajutor de stat	Valabilitate scheme		
			Emitere Acord pentru finanțare până la data:	Efectuare plăți până la data:	Monitorizare până la data:
Hotărârea Guvernului nr. 1.165/26.09.2007	<i>Hotărârea Guvernului nr. 1.165/2007 pentru stimularea creșterii economice prin sprijinirea realizării de investiții (M.O. nr. 688/10.10.2007), cu modificările și completările ulterioare</i>	Active corporale și necorporale	31.12.2008	31.12.2013	31.12.2018
Hotărârea Guvernului nr. 753/16.07.2008	<i>Hotărârea Guvernului nr. 753/2008 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind dezvoltarea regională prin stimularea investițiilor (M.O. nr. 637/04.09.2008), cu modificările și completările ulterioare</i>	Active corporale și necorporale	30.06.2014	31.12.2018	31.12.2023
Hotărârea Guvernului nr. 1.680/10.12.2008	<i>Hotărârea Guvernului nr. 1.680/2008 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind asigurarea dezvoltării economice durabile (M.O. nr. 897/30.12.2008), cu modificările și completările ulterioare</i>	Active corporale și necorporale	30.06.2014	31.12.2018	31.12.2023
Hotărârea Guvernului nr. 797/31.07.2012	<i>Hotărârea Guvernului nr. 797/2012 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională prin utilizarea tehnologiilor noi și crearea de locuri de muncă (M.O. nr. 563/09.08.2012), cu modificările și completările ulterioare</i>	Cheltuieli cu salariile	30.06.2014	31.12.2018	31.12.2023

Act normativ	Denumire schemă	Obiectul finanțării cu ajutor de stat	Valabilitate scheme		
			Emitere Acord pentru finanțare până la data:	Efectuare plăți până la data:	Monitorizare până la data:
Hotărârea Guvernului nr. 332/ 23.04.2014	<i>Hotărârea Guvernului nr. 332/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională prin crearea de locuri de muncă (M.O. nr. 336/08.05.2014), cu modificările și completările ulterioare</i>	Cheltuieli cu salariile	31.12.2023	31.12.2028	31.12.2033
Hotărârea Guvernului nr. 807/ 17.09.2014	<i>Hotărârea Guvernului nr. 807/2014 pentru instituirea unor scheme de ajutor de stat având ca obiectiv stimularea investițiilor cu impact major în economie (M.O. nr. 714/30.09.2014), cu modificările și completările ulterioare</i>	Active corporale și necorporale	31.12.2023	31.12.2028	31.12.2033

În baza schemelor administrate din anul 2007 și până în prezent s-au emis 165 acorduri pentru finanțare în vederea susținerii de investiții în valoare de 4.441,66 milioane euro, care generează 38,24 mii locuri de muncă și pentru care s-a aprobat un ajutor de stat în valoare de 1.313,10 milioane euro, din care s-au plătit deja 952,42 milioane euro. Aceste proiecte generează contribuții directe la dezvoltarea regională prin plata de taxe și impozite de 2.291,34 milioane euro.

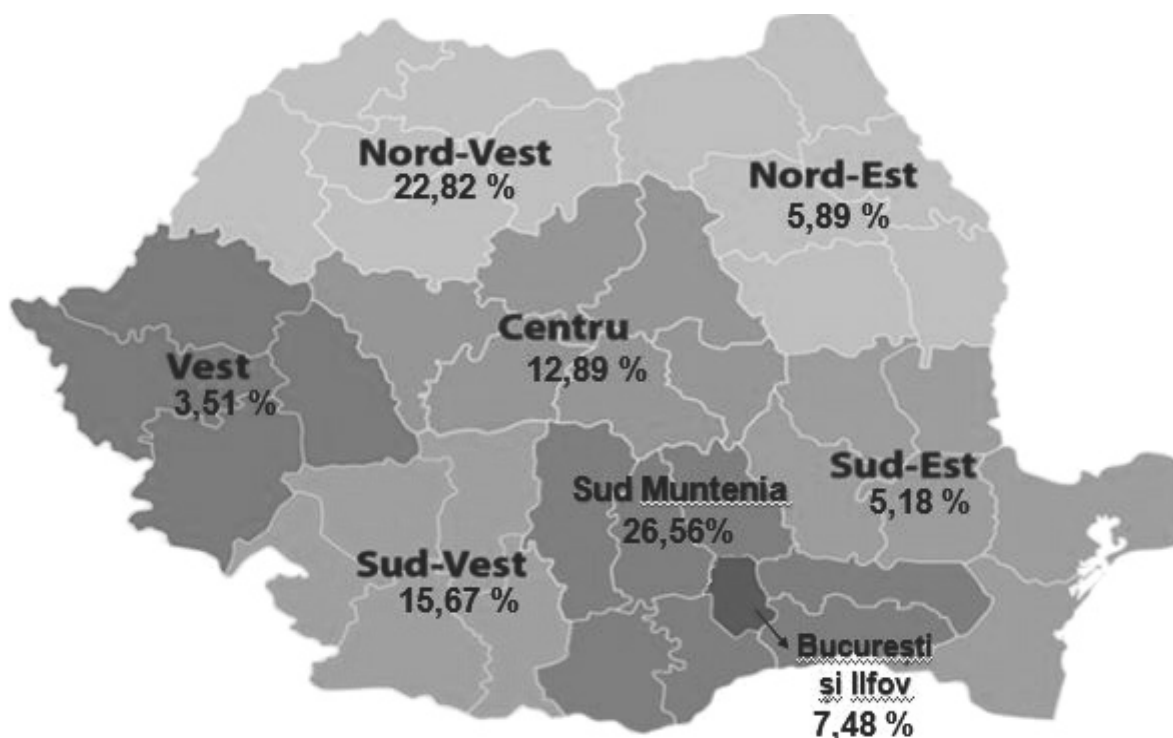
Din punctul de vedere al domeniului de aplicare, schemele de ajutor de stat acoperă o gamă largă de sectoare economice. Investițiile susținute cu ajutor de stat în această perioadă activează în domenii de activitate precum: industria auto, industria aeronautică, IT&C, industria produselor electrocasnice, industria alimentară, producția de mașini și utilaje, industria serviciilor medicale/wellness, industria hotelieră, recuperarea materialelor reciclabile, altele.

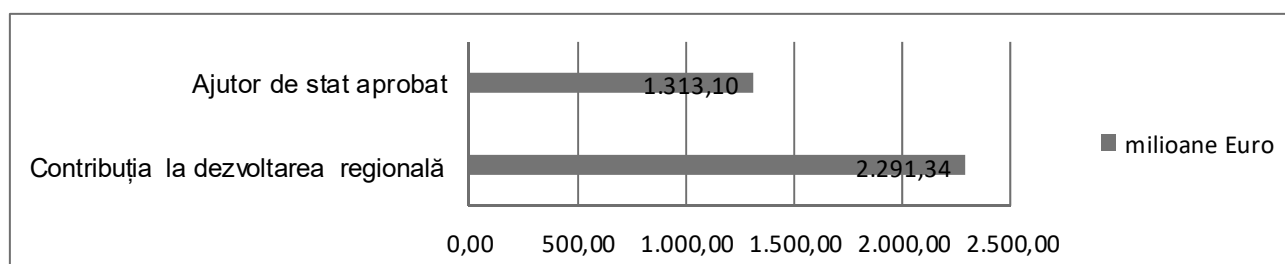
Fiecare schemă de ajutor de stat are o alocare financiară unitară ce nu prevede sub-alo-cări per tip de regiune, însă prin limitarea diferențiată a nivelului maxim al ajutorului de stat și al intensității maxime, în concordanță cu Harta Regională a Ajutorului de Stat în România, se ur-

mărește finanțarea proiectelor localizate în regiunile mai puțin dezvoltate. Totodată, deciziile privind investițiile majore într-o anumită regiune sunt dependente inclusiv de instrumentele structurale la nivel regional și local, cum ar fi forța de muncă și infrastructura locală existentă.

Distribuția pe regiuni de dezvoltare a valorii ajutorului de stat aprobat în cadrul schemelor administrate de Ministerul Finanțelor Publice, din anul 2007 până în prezent, se prezintă astfel:

În egală măsură este importantă contribuția investițiilor realizate pentru dezvoltarea regională. În baza schemelor administrate din anul 2007 și până în prezent, contribuțiile directe la dezvoltarea regională a proiectelor finanțate depășesc semnificativ ajutorul de stat aprobat.

Proiectele finanțate cu ajutor de stat contribuie la dezvoltarea regională atât prin plata directă de taxe și impozite la bugetul consolidat al statului și bugetul local (impozit pe profit, contribuții plătite de angajat și angajator aferente noilor locuri de muncă, impozit pe teren și construcții), cât și indirect prin dezvoltarea activității altor societăți aflate în relații economice cu beneficiarii de ajutor de stat.

Astfel, principalele efecte economice și sociale generate de rezultatele schemelor de ajutor de stat au vizat, printr-o contribuție atât directă, cât și indirectă: stimularea creșterii economice prin contribuții la bugetul general consolidat; reducerea decalajelor economice dintre regiuni; crearea de produse inovative; crearea de noi locuri de muncă (atât la nivelul beneficiarilor, cât și al furnizorilor acestora); creșterea cifrei de afaceri a beneficiarilor și furnizorilor acestora; contribuții la balanța import/export a României; consolidarea unor ramuri industriale cu tradiție; know-how industrial; specializare și formare în meserii de înaltă calificare; creșterea nivelului de trai al populației.

II. Scheme de ajutor de stat administrate de Ministerul Finanțelor Publice în prezent

În prezent, Ministerul Finanțelor Publice administrează două scheme de ajutor de stat având ca obiectiv dezvoltarea regională, destinate stimulării investițiilor și creării de noi locuri de muncă, finanțate de la bugetul de stat, instituite prin:

▪ Hotărârea Guvernului nr. 807/2014 pentru instituirea unor scheme de ajutor de stat având ca obiectiv stimularea investițiilor cu impact major în economie, cu modificările și completările ulterioare

Obiectivul schemei: acordarea de ajutoare de stat pentru dezvoltarea regională prin susținerea de investiții în active fixe de înaltă tehnologie, pentru realizarea de produse cu valoare adăugată mare.

Domeniul de aplicabilitate: întreprinderi din toate sectoarele de activitate cu excepția celor prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 651/2014¹ (sectorul siderurgic, sectorul cărbunelui, sectorul construcțiilor navale, sectorul fibrelor sintetice etc.).

Durata schemei:

📅 2014-2023 pentru emiterea de acorduri pentru finanțare;

📅 2015-2028 pentru plata ajutorului de stat conform acordurilor pentru finanțare emise.

Bugetul maxim al schemei: 4.070 milioane lei.

Numărul estimat de beneficiari: 300.

Modalitatea de acordare: sume nerambursabile, din bugetul Ministerului Finanțelor Publice, în limita nivelului maxim al ajutorului de stat și al intensității maxime admise, astfel:

Regiunea	2014-2017		2018-2020		2021-2023
	Nivelul maxim al ajutorului de stat	Intensitate maxim admisă	Nivelul maxim al ajutorului de stat	Intensitate maxim admisă	Intensitatea maxim admisă se va stabili prin hărțile regionale aprobate de Comisia Europeană pentru această perioadă.
Regiunea București (NUTS3 RO 321)	11,25 mil. euro	15%	7,5 mil. euro	10%	
Regiunea Vest (NUTS2 RO 42) și Regiunea Ilfov (NUTS3 RO 322)	26,25 mil. euro	35%	26,25 mil. euro	35%	
Regiunile Nord-Vest, Centru, Nord-Est, Sud-Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia	37,5 mil. euro	50%	37,5 mil. euro	50%	

Valoare investiție inițială totală (fără TVA): minimum 4,5 milioane lei (≈1 milion euro).

Costuri eligibile aferente:

- ☒ realizării de construcții noi;
- ☒ închirierii de construcții existente;
- ☒ achiziționării de active corporale (instalații tehnice, mașini și echipamente noi);
- ☒ achiziționării de active necorporale (brevete, licențe, know-how sau alte drepturi de proprietate intelectuală).

În baza schemei de ajutor de stat instituită prin Hotărârea Guvernului nr. 807/2014, până în prezent, s-au emis 67 acorduri pentru finanțare pentru care s-a aprobat un ajutor de stat în valoare de 2.724,98 milioane lei. Valoarea ajutorului de stat plătit, până în prezent, este de 1.111,05 milioane lei, aferent cheltuielilor eligibile efectuate potrivit acordurilor pentru finanțare emise.

¹ Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (JO L 187/26.6.2014)

▪ **Hotărârea Guvernului nr. 332/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională prin crearea de locuri de muncă, cu modificările și completările ulterioare**

Obiectivul schemei: acordarea de ajutoare de stat sub formă de granturi pentru dezvoltarea regională, prin realizarea de investiții care determină crearea de noi locuri de muncă.

Domeniul de aplicabilitate: întreprinderilor din toate sectoarele de activitate, cu excepția celor prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 651/2014 (sectorul siderurgic, sectorul cărbunelui, sectorul construcțiilor navale, sectorul fibrelor sintetice etc.).

Durata schemei:

📅 2014-2023 pentru emiterea de acorduri pentru finanțare (în sesiuni);

📅 2015-2028 pentru plata ajutorului de stat în baza acordurilor emise.

Bugetul maxim al schemei: 2.700 milioane lei.

Numărul estimat de beneficiari: 1.700.

Modalitatea de acordare: sume nerambursabile, din bugetul Ministerului Finanțelor Publice, plătite după crearea locurilor de muncă și realizarea cheltuielilor eligibile în limita nivelului maxim al ajutorului de stat și a intensității maxim admise.

Cheltuieli eligibile: costurile salariale cuprinzând salariul brut, precum și contribuțiile obligatorii ale angajatorului aferente, conform prevederilor legale în vigoare, înregistrate pe o perioadă de 2 ani consecutivi, ca urmare a creării de minimum 100 locuri de muncă.

În baza schemei de ajutor de stat instituită prin Hotărârea Guvernului nr. 332/2014, până în prezent, s-au emis 38 acorduri pentru finanțare pentru care s-a aprobat un ajutor de stat în valoare de 158,86 milioane lei. Valoarea ajutorului de stat plătit, până în prezent, este de 96,55 milioane lei aferent cheltuielilor eligibile efectuate potrivit acordurilor pentru finanțare emise.

III. Modificarea schemelor de ajutor de stat destinate stimulării investițiilor și creării de noi locuri de muncă

Având în vedere:

✓ obligația statelor membre de a opera modificări în schemele de ajutor de stat implementate ca urmare a modificării legislației comunitare în domeniul ajutorului de stat regional, adoptată de Comisia Europeană în data de 2 iulie 2020;

✓ actualul context economic generat de pandemia COVID-19, care a făcut necesară facilitarea și flexibilizarea accesului la finanțare a operatorilor economici;

✓ necesitatea clarificării unor aspecte care au generat dificultăți în derulare, eliminării unor prevederi care nu mai sunt necesare, precum și introducerii unor dispoziții care vizează asigurarea atingerii obiectivelor schemei de ajutor de stat, respectiv dezvoltarea regională,

Guvernul a adoptat:

☑ Hotărârea Guvernului nr. 628/31.07.2020² privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 807/2014 și

☑ Hotărârea Guvernului nr. 598/31.07.2020³ privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 332/2014.

² Hotărârea Guvernului nr. 628/31.07.2020 privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 807/2014 pentru instituirea unor scheme de ajutor de stat având ca obiectiv stimularea investițiilor cu impact major în economie (M.O. nr. 711/07.08.2020)

³ Hotărârea Guvernului nr. 598/31.07.2020 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 332/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională prin crearea de locuri de muncă (M.O. nr. 703/05.08.2020)

În aplicarea celor două scheme de ajutor de stat, Ministerul Finanțelor Publice a emis:

✓ Ghidul solicitantului și Ghidul de plată elaborate în baza Hotărârii Guvernului nr. 807/2014, care au fost aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.659/28.08.2020⁴;

✓ Ghidul solicitantului și Ghidul de plată elaborate în baza Hotărârii Guvernului nr. 332/2014, care au fost aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.658/28.08.2020⁵.

Principalele modificări ale Hotărârii Guvernului nr. 807/2014 și Hotărârii Guvernului nr. 332/2014 constau în:

Hotărârea Guvernului nr. 807/2014	Hotărârea Guvernului nr. 332/2014
* prelungirea perioadei în care se pot emite acorduri pentru finanțare până în anul 2023, corespunzător prelungirii perioadei de valabilitate a Regulamentului (UE) nr. 651/2014; * prelungirea până în anul 2028 a perioadei în care se poate efectua plata ajutorului de stat, ținând cont de faptul că perioada de implementare a investiției poate fi mai mare de 3 ani; * introducerea mențiunilor privind stabilirea intensității brute a ajutorului de stat în perioada 2021-2023 prin hărțile regionale aprobate de Comisia Europeană pentru această perioadă; * introducerea posibilității ca întreprinderea să solicite extinderea perioadei de menținere a investiției cu până la maximum 2 ani în vederea îndeplinirii mențiunilor speciale din acord, în contextul perturbării activității datorită pandemiei generate de coronavirus; * eliminarea modalității de stabilire a cheltuielilor eligibile din categoria construcții pe baza standardului de cost; * introducerea posibilității depunerii unor documente și în varianta electronică; * majorarea termenului pentru demararea investiției de la 4 la 6 luni, datorită contextului economic mondial; * simplificarea demonstrării efectului stimulat prin limitarea numai la condiția prevăzută de Regulamentul (UE) nr. 651/2014; * eliminarea termenului de depunere a cererilor de plată până la data de 30 septembrie a fiecărui an și notificării privind realocarea sumelor în anii următori, având în vedere posibilitatea existenței unor termene lungi de realizare/livrare a activelor, cu impact asupra realizării investiției în parametrii	* prelungirea perioadei în care se pot emite acorduri pentru finanțare până în anul 2023, corespunzător prelungirii perioadei de valabilitate a Regulamentului (UE) nr. 651/2014; * prelungirea până în anul 2028 a perioadei în care se poate efectua plata ajutorului de stat; * introducerea mențiunilor privind stabilirea intensității brute a ajutorului de stat în perioada 2021-2023 prin hărțile regionale aprobate de Comisia Europeană pentru această perioadă; * înlocuirea mecanismului de depunere a cererilor pentru finanțare în sesiuni cu mecanismul de depunere continuă și eliminarea selecției pe bază de punctaj; * creșterea numărului de noi locuri de muncă create de la 10 la 100 pentru a încuraja investițiile cu impact în economia locală și regională; * introducerea posibilității demarării proiectului de investiții după depunerea cererii pentru finanțare; * introducerea posibilității emiterii de proiecte de acord pentru finanțare după epuizarea bugetului anual alocat schemei și aprobarea acestora după suplimentarea bugetului sau în anul următor; * modificarea Listei sectoarelor de activitate pentru care nu se acordă ajutoare de stat în sensul eliminării de la finanțare a sectoarelor de activitate cu valoare adăugată redusă care nu contribuie la dezvoltarea regională; * eliminarea unor indicatori calitativi în vederea relaxării condițiilor de accesare a finanțării nerambursabile; * posibilitatea modificării locației/locațiilor precum și a locurilor de muncă aferente acestora în regiuni cu o intensitate a ajutorului de stat diferită de cea aprobată, anterior depunerii primei cereri de

⁴ Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.659/28.08.2020 privind aprobarea Ghidului solicitantului elaborat în baza Hotărârii Guvernului nr. 807/2014 pentru instituirea unor scheme de ajutor de stat având ca obiectiv stimularea investițiilor cu impact major în economie și a Ghidului de plată a ajutorului de stat acordat în baza Hotărârii Guvernului nr. 807/2014 pentru instituirea unor scheme de ajutor de stat având ca obiectiv stimularea investițiilor cu impact major în economie (M.O. nr. 813/03.09.2020)

⁵ Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.658/28.08.2020 pentru aprobarea Ghidului solicitantului elaborat în baza Hotărârii Guvernului nr. 332/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională prin crearea de locuri de muncă și a Ghidului de plată a ajutorului de stat acordat în baza Hotărârii Guvernului nr. 332/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională prin crearea de locuri de muncă (M.O. nr. 811/03.09.2020)

Hotărârea Guvernului nr. 807/2014	Hotărârea Guvernului nr. 332/2014
asumați; * clarificarea unor aspecte care au generat confuzii sau dificultăți de interpretare a prevederilor actului normativ; * clarificarea unor situații de revocare ținând cont de spețele analizate; * stabilirea unui termen de 6 luni de la emiterea acordului pentru finanțare pentru asigurarea surselor de finanțare și demonstrarea situației juridice a locației, având în vedere că procesul de perfectare a documentelor juridice în contextul actual poate întârzia depunerea cererii de acord pentru finanțare, precum introducerea unor prevederi privind revocarea acordului pentru finanțare în cazul nerespectării acestor termene; * introducerea obligației întreprinderii de a realiza contribuția la dezvoltarea regională cel puțin la nivelul ajutorului de stat plătit, renunțându-se la obligația ca această contribuție să fie realizată la nivelul ajutorului de stat aprobat; * eliminarea anumitor indicatori cantitativi și calitativi nerelevanți în procesul de analiză, în vederea flexibilizării accesului la finanțare a operatorilor economici.	plată a ajutorului de stat; * stabilirea unui termen de 6 luni de la emiterea acordului pentru finanțare pentru asigurarea surselor de finanțare și demonstrarea situației juridice a locației, având în vedere că procesul de perfectare a documentelor juridice în contextul actual poate întârzia depunerea cererii de acord pentru finanțare, precum introducerea unor prevederi privind revocarea acordului pentru finanțare în cazul nerespectării acestor termene; * introducerea condiției potrivit căreia contribuția întreprinderii la creșterea economică și dezvoltarea regională trebuie să fie cel puțin egală cu valoarea ajutorului de stat acordat; * flexibilizarea procedurii de plată a ajutorului de stat, prin eliminarea condițiilor referitoare la crearea a minimum 10 locuri de muncă la depunerea primei cereri de plată, precum și la numărul maxim de cereri care se pot depune într-un an calendaristic; * asigurarea egalității de tratament pentru toate întreprinderile în sensul generalizării obligației de a menține locurile de muncă create pentru o perioadă de cel puțin 5 ani de la data ocupării fiecărui loc de muncă; * stabilirea mecanismului de recuperare proporțională a ajutorului de stat plătit în funcție de numărul de locuri de muncă care nu sunt menținute.

IV. Ajutorul de stat acordat de Ministerul Finanțelor Publice prin intermediul schemelor administrate în perioada 2007-2020 s-a dovedit a fi un instrument real de stimulare a atragerii de investiții și creării de noi locuri de muncă.

Ministerul Finanțelor Publice va continua susținerea mediului de afaceri prin intermediul măsurilor de sprijin de natura ajutorului de stat, cu respectarea reglementărilor comunitare în domeniu.